

KASBIY STANDART

Kontakt tarmog'i elektromontyori

(kasbiy standart nomlanishi)

Ro'yxatga
olish
raqami

Kasbiy faoliyat turining asosiy maqsadi:

Elektrlashtirilgan uchastkaning joylashgan mintaqasining hisob-kitob iqlim sharoitida poezdlar belgilangan tezlik, vazn me'yorlari, harakat o'lchamlari bilan harakatlanayotganda uzluksiz energiya ta'minotini ta'minlash, kontakt simlari va tok qabul qilgichlarning kontakt qo'shimchalari va elektr uzatish liniyalarining ishonchli, xavfsiz ishlashi

I BO'LIM UMUMIY MA'LUMOTLAR

O'zgarmas va o'zgaruvchan tok kontakt tarmog'ining tayanchlariga yoki mustaqil tayanchlariga, elektr uzatish liniyalarining havo uzatish yo'llari tarmog'iga texnik xizmat ko'rsatish, ta'mirlash va o'rnatish

(kasbiy faoliyat turining nomlanishi)

Kasb standartida foydalaniladigan asosiy tushunchalar:

Deskriptor kod - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat klassifikatorida ko'rsatilgan iqtisodiy faoliyat turlari va Mashg'ulotlarning Xalqaro Standart Klassifikatorida ko'rsatilgan kasbiy mashg'ulotlar bo'yicha Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi tomonidan tasdiqlanadigan kasbiy faoliyat turi deskriptori bo'yicha kod;

Ish joylarining funksional tahlili - kasbiy faoliyat turining vazifalari xaritasida kasb (lavozim)ning mehnat faoliyatini mehnat funksiyalari va natijalari orqali tavsiflash.

Kasbiy faoliyat turi - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat klassifikatorida (2-tahriri) ko'rsatilgan faoliyat turlari;

Malaka darajasi - Milliy malaka ramkasida belgilangan raqamlar;

IFUT - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat klassifikatori (2-tahriri).

Kasbiy faoliyat turi deskriptori bo'yicha kodi	H01.015

Kasb standarti rekvizitlari:

kasb standarti qo'llaniladigan soha	Temir yo'l transporti
IFUTga muvofiq iqtisodiy faoliyat turi kodi va nomlanishi	52.21.13 – Temir yo'l infratuzilmasi faoliyati
kasb (lavozim)ning MXSK bo'yicha kodi va guruh nomi	2151 - Elektr-muhandislari; 7412 – Elektr jihozlarning elektromexanik va elektromontyorlari
Xizmatchilarning asosiy lavozimlari va ishchilar kasblarining klassifikatori bo'yicha kodi	
kasb standarti tasdiqlangan hujjat raqami va sanasi	
amal qilish muddati	2029-yil
versiyasi	

II BO'LIM KASB STANDARTI MEHNAT VAZIFALARINING TASNIFI (kasbiy faoliyat turining vazifalari xaritasi)

Umumlashtirilgan mehnat vazifalari			Mehnat funksiyalari	
Belgi	Ish joylarining funksional tahlili asosida nomlanishi	Milliy malaka ramkasi bo'yicha malaka darajasi	Nomlanishi	Kodi <i>(umumlashtirilgan mehnat vazifadagi bosh harflar, tartib raqami va malaka darajasi)</i>
A	Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni amalga oshirish	2	Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash uchun tayyorgarlik ko'rish	A/01.2
			Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni amalga oshirish	A/02.2
B	Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga oddiy ta'mirlash va joriy ta'mirlashni amalga oshirish	2	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish	B/01.2
			Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni amalga oshirish	B/02.2
C	Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash bo'yicha o'rtacha murakkablikdagi ishlarni bajarish	3	Kuchlanish ostida va kuchlanish ostida bo'lgan qismlar yaqinida kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash bo'yicha o'rtacha murakkablikdagi ishlarni bajarishga tayyorgarlik ko'rish	C/01.3
			Kuchlanish ostida va kuchlanish ostida bo'lgan qismlar yaqinida kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash bo'yicha o'rtacha murakkablikdagi ishlarni bajarish	C/02.3
D	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini ta'mirlash va o'rnatish bo'yicha yuqori murakkablikdagi ishlarni bajarish	3	Kuchlanish ostida va kuchlanish ostida bo'lgan qismlar yaqinida kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini ta'mirlash va o'rnatish bo'yicha yuqori murakkablikdagi ishlarni bajarishga tayyorgarlik ko'rish	D/01.3
			Kuchlanish ostida va kuchlanish ostida bo'lgan qismlar yaqinida kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini ta'mirlash va o'rnatish bo'yicha yuqori murakkablikdagi texnik xizmat ko'rsatishni amalga	D/02.3

			o'shinish	
			Kuchlanish ostida va kuchlanish ostida bo'lgan qismlar yaqinida kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini ta'mirlash va o'rnatish bo'yicha yuqori murakkablikdagi joriy ta'mirlashni amalga oshirish	D/03.3
E	Kuchlanish ostida va kuchlanish ostida bo'lgan qismlar yaqinida kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash bo'yicha maxsus ishlarni bajarish	4	Kuchlanish ostida va kuchlanish ostida bo'lgan qismlar yaqinida kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash bo'yicha maxsus ishlarni bajarishga tayyorgarlik ko'rish	E/01.4
			Kuchlanish ostida va kuchlanish ostida bo'lgan qismlar yaqinida kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash bo'yicha maxsus ishlarni bajarish	E/02.4

III BO'LIM

ISH JOYINING FUNKSIONAL TAHLILI NATIJALARI "A"- belgili umumlashtirilgan mehnat vazifa tavsifi:

Nomlanishi	Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni amalga oshirish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H01.015
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mos lavozimlar (ishchi kasblar) nomlanishi	Kontakt tarmog'i 2-razryadli elektromontyori
Talab etiladigan ta'lim va kasbiy tayyorgarlik darajasi	Umumiy o'rta ta'limning 11 yillik uzluksiz tsikliga asoslangan professional ta'lim yoki akademik litsey
Kasbiy tajriba va ish stajiga qo'yiladigan talablar	Elektr xavfsizligi bo'yicha II guruh va kontakt tarmog'i qurilmalari va elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha kamida ikki oylik ish tajribasi
Layoqatiga qo'yilgan talablar (mehnat qilish huquqi, yoshi, sog'ligi va boshqa)	Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini
Mehnat sifati va shart-sharoitlariga doir talablar	Uskunalarining barqaror ishini ta'minlash uchun ish o'rinlari attestatsiyasi xulosasi bo'yicha shart-sharoitlar yaratish.
Vakolatlar ko'lami, mas'uliyat va mustaqilligi bo'yicha talablar	Elektrlashtirilgan uchastkaning joylashgan mintaqasining hisob-kitob iqlim sharoitida poezdlar belgilangan tezlik, vazn me'yorlari, harakat o'lchamlari bilan harakatlanayotganda uzluksiz energiya ta'minotini ta'minlash, kontakt simlari va

	tok qabul qilgichlarning kontakt qo'shimchalari va elektr uzatish liniyalarining ishonchli, xavfsiz ishlashini ta'minlash
Faoliyatni amalga oshirishga ruxsat berish uchun maxsus talablar	O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ish uchun murojaat qilganda) va davriy tibbiy ko'riklarni (tekshiruvlarni), shuningdek favqulodda tibbiy ko'riklarni (tekshiruvlarni) topshirish. Elektr xavfsizligi guruhining II guruhdan past bo'lmagan sertifikatining mavjudligi. Yuk ko'tarish mexanizmlaridan foydalanish bilan bog'liq ishlarni bajaradigan kontakt tarmog'ining elektromontyori balandlikda ishlarni bajarishga qarshi tibbiy ko'rsatmalar yo'qligi.
Kasbiy faoliyatni amalga oshirishda foydalaniladigan mehnat vositalari	Elektr jihozlari, kontakt tarmog'i hamda elektr uzatish liniyalarini ta'mirlash bo'yicha maxsus asbob-uskunalar, elektr ta'minotini o'zluksiz ta'minlash uchun maxsus jihozlar. Maxsus himoya vositalari.

Qo'shimcha tavsiflar:

Kasb standartini ishlab chiqishga asos bo'lgan hujjatning nomlanishi	Tegishli kodi yoki raqami	Kasb (lavozim) nomlanishi
XALIKK-2020	1321	Elektr jihozlarga xizmat ko'rsatuvchi usta
	1321	Elektr jihozlarini ta'mirlash va ularga xizmat ko'rsatish bo'yicha usta
	2151	Elektr ta'minoti qurilmalarini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish muxandisi
	3139	Kontakt tarmog'ining elektr jihozlarini ta'mirlash bo'yicha elektromonter
	7412	Kontakt tarmog'i elektromontyori
	7412	Elektr jihozlariga xizmat ko'rsatish bo'yicha elektromontyor
	7412	Elektrostansiyalar elektr jihozlariga xizmat ko'rsatuvchi elektromontyor
	7413	Yuqori kuchlanishli havo liniyalari va kontakt tarmog'ini montaj qilish bo'yicha elektromontyor-liniyachi

A/01.2 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash uchun tayyorgarlik ko'rish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H01.015
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish uchun ish tartibi

	va texnologik operatsiyalarni bajarish xususiyatlari bilan tanishish
	Vazifa asosida kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish uchun vositalarni, himoya va o'rnatish vositalarini tanlash
	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va muntazam ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish uchun ehtiyot qismlar va materiallarni tanlash
	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va muntazam ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish uchun tashish ishlarini bajarish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish uchun asboblarni, himoya va o'rnatish vositalarining yaroqliligini aniqlashni bilish
	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish uchun asboblarni va o'rnatish vositalaridan foydalanishni bilish
	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish uchun tashish mexanizmlari va uskunalaridan foydalanishni bilish
Zarur bilimlar	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashga tayyorgarlik bo'yicha me'yoriy-texnik va rahbarlik hujjatlari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Temir yo'llarni ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada texnik ishlatish qoidalari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashning texnologik jarayoni haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan miqdordagi kontakt tarmog'ining maqsadi va joylashuvi, elektr uzatish liniyalari hajmi haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Qora va rangli metallarning xususiyatlari, ish bajarish uchun zarur bo'lgan darajada izolyatsiya materiallari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ishni bajarish uchun zarur bo'lgan miqdordagi simlar, kabellar va simlarning sinflari va ko'ndalang kesimlari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Tashish mexanizmlari va uskunalarining qurilma va ishni bajarish tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, poezdlar harakati bilan bevosita bog'liq bo'lgan

	temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, rasmiy vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada ma'lumotga ega bo'lish
	Himoya va o'rnatish vositalaridan foydalanishning maqsadi va tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ishni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari haqida ma'lumotga ega bo'lish
Boshqa tavsiflar	-

A/02.2 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni amalga oshirish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H01.015
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Kontakt tarmog'ini magistral yo'l bo'ylab keyinchalik o'rnatish uchun tarqatish maqsadida temir yo'l liniyalarida demontaj qilish Kontakt tarmog'idan va elektr uzatish liniyasidan chiqarilgan armaturalarni demontaj qilish Kontakt tarmog'ining armatura va tayanchlarini tozalash Kontakt tarmog'ining armatura va tayanchlarini bo'yash Mahalliy qoidalarda belgilangan o'z vakolati doirasida asboblari, moslamalar, inventarlar, himoya va o'rnatish vositalarini ta'mirlash
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashda asboblari, himoya va o'rnatish vositalarining yaroqliligini aniqlash Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashda asboblari va o'rnatish vositalaridan foydalanish Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashda kontakt tarmog'ining armatura va tayanchlaridagi nuqsonlarni aniqlash
Zarur bilimlar	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni amalga oshirish uchun me'yoriy-texnik va rahbarlik hujjatlari haqida ma'lumotga ega bo'lish Temir yo'llarni ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada texnik ishlatish qoidalari haqida

	ma'lumotga ega bo'lish
	Kontakt tarmog'ini, elektr uzatish liniyalarini yordamchi texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashning texnologik jarayoni haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan miqdordagi kontakt tarmog'ining maqsadi va joylashuvi, elektr uzatish liniyalari hajmi haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Qora va rangli metallarning xususiyatlari, ish bajarish uchun zarur bo'lgan darajada izolyatsiya materiallari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ishni bajarish uchun zarur bo'lgan miqdordagi simlar, kabellar va simlarning sinflari va ko'ndalang kesimlari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Nazorat-o'lchov vositalaridan va eng oddiy o'lchov vositasidan foydalanish qoidalari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, poezdlar harakati bilan bevosita bog'liq bo'lgan temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, rasmiy vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada ma'lumotga ega bo'lish
	Himoya va o'rnatish vositalaridan foydalanishning maqsadi va tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ishni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari haqida ma'lumotga ega bo'lish
Boshqa tavsiflar	-

“B”- belgili umumlashtirilgan mehnat vazifa tavsifi:

Nomlanishi	Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga oddiy ta'mirlash va joriy ta'mirlashni amalga oshirish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H01.015
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mos lavozimlar (ishchi kasblar) nomlanishi	Kontakt tarmog'i 3-razryadli elektromontyori
Talab etiladigan ta'lim va kasbiy tayyorgarlik darajasi	Umumiy o'rta ta'limning 11 yillik uzluksiz sikliga asoslangan professional ta'lim yoki akademik litsey
Kasbiy tajriba va ish stajiga qo'yiladigan talablar	Elektr xavfsizligi bo'yicha II guruh va kontakt tarmog'i qurilmalari va elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha kamida ikki oylik ish tajribasi
Layoqatiga qo'yilgan talablar (mehnat qilish huquqi, yoshi, sog'ligi va boshqa)	Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini

Mehnat sifati va shart-sharoitlariga doir talablar	Uskunalarning barqaror ishini ta'minlash uchun ish o'rinlari attestatsiyasi xulosasi bo'yicha shart-sharoitlar yaratish.
Vakolatlar ko'lami, mas'uliyat va mustaqilligi bo'yicha talablar	Elektrlashtirilgan uchastkaning joylashgan mintaqasining hisob-kitob iqlim sharoitida poezdlar belgilangan tezlik, vazn me'yorlari, harakat o'lchamlari bilan harakatlanayotganda uzluksiz energiya ta'minotini ta'minlash, kontakt simlari va tok qabul qilgichlarning kontakt qo'shimchalari va elektr uzatish liniyalarining ishonchli, xavfsiz ishlashini ta'minlash
Faoliyatni amalga oshirishga ruxsat berish uchun maxsus talablar	O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ish uchun murojaat qilganda) va davriy tibbiy ko'riklarni (tekshiruvlarni), shuningdek favqulodda tibbiy ko'riklarni (tekshiruvlarni) topshirish. Elektr xavfsizligi guruhining II guruhdan past bo'lmagan sertifikatining mavjudligi. Yuk ko'tarish mexanizmlaridan foydalanish bilan bog'liq ishlarni bajaradigan kontakt tarmog'ining elektromontyori balandlikda ishlarni bajarishga qarshi tibbiy ko'rsatmalar yo'qligi.
Kasbiy faoliyatni amalga oshirishda foydalaniladigan mehnat vositalari	Elektr jihozlari, kontakt tarmog'i hamda elektr uzatish liniyalarini ta'mirlash bo'yicha maxsus asbob-uskunalar, elektr ta'minotini o'zluksiz ta'minlash uchun maxsus jihozlar. Maxsus himoya vositalari.

Qo'shimcha tavsiflar:

Kasb standartini ishlab chiqishga asos bo'lgan hujjatning nomlanishi	Tegishli kodi yoki raqami	Kasb (lavozim) nomlanishi
XALIKK-2020	1321	Elektr jihozlarga xizmat ko'rsatuvchi usta
	1321	Elektr jihozlarini ta'mirlash va ularga xizmat ko'rsatish bo'yicha usta
	2151	Elektr ta'minoti qurilmalarini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish muxandisi
	3139	Kontakt tarmog'ining elektr jihozlarini ta'mirlash bo'yicha elektromonter
	7412	Kontakt tarmog'i elektromontyori
	7412	Elektr jihozlariga xizmat ko'rsatish bo'yicha elektromontyor
	7412	Elektrostansiyalar elektr jihozlariga xizmat ko'rsatuvchi elektromontyor
	7413	Yuqori kuchlanishli havo liniyalari va kontakt tarmog'ini montaj qilish bo'yicha elektromontyor-liniyachi

B/01.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va

	elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashga tayyorgarlik ko'rish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H01.015
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarish
	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishga tayyorgarlik ko'rish uchun vositalarni, himoya va o'rnatish vositalarini tanlash
	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishga tayyorgarlik ko'rish uchun ehtiyot qismlar va materiallarni tanlash
	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda himoya va o'rnatish uskunalarning yaroqliligini tekshirish
	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda ehtiyot qismlar va materiallarni tashish
	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarish signallarini o'rnatish va chegaralagichlar orqali ish joyini tayyorlash
	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda tashish va taxlash ishlarini olib borish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda asboblarni, himoya va o'rnatish vositalarining yaroqliligini aniqlash
	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda asboblarni va o'rnatish vositalaridan foydalanish

	Kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalari elementlarining holatini baholash Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda tashish mexanizmlari va uskunalaridan foydalanishni bilish Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda ajratgichlar va kommutatsiya qurilmalaridan foydalanishni bilish
Zarur bilimlar	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda me'yoriy-texnik va rahbarlik hujjatlari haqida ma'lumotga ega bo'lish Temir yo'llarni ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada texnik ishlatish qoidalari haqida ma'lumotga ega bo'lish Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishning texnologik jarayoni haqida ma'lumotga ega bo'lish Ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan miqdordagi kontakt tarmog'ining maqsadi va joylashuvi, elektr uzatish liniyalari hajmi haqida ma'lumotga ega bo'lish Kontakt tarmog'i uskunolari va elementlari, elektr uzatish liniyalarining nosozlik turlari haqida ma'lumotga ega bo'lish Yuklash va tushirish operatsiyalari texnologiyasi haqida ma'lumotga ega bo'lish Kontakt tarmog'ida ishlashda chegaralash tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish Tashish mexanizmlari va uskunalarining qurilma va ishni bajarish tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, poezdlar harakati bilan bevosita bog'liq bo'lgan temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, rasmiy vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada ma'lumotga ega bo'lish Himoya va o'rnatish vositalaridan foydalanishning maqsadi va tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish Elektr qurilmalarini ishlashga qabul qilish talablari va tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish Ishni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari haqida ma'lumotga ega bo'lish
Boshqa tavsiflar	-

B/02.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni amalga oshirish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H01.015
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Kontakt tarmog'i armaturalari va elektr uzatish liniyalarining alohida qismlarini kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda yig'ish Kontakt tarmog'i tayanchi holatini aniqlash uchun ularni qazish Elektr tortish temir yo'l zanjirini holatini aniqlash uchun tekshirish Kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalari jihozlarini tozalash, moylash, bo'yash Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalari qurilmalarining nosoz jihozlarini demontaj qilish Kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalarining kuchlanish uzilgan holatda balandlikdagi jihozlarini ta'mirlash Kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalarining kuchlanish uzilgan holatda balandlikdagi jihozlarini o'rnatish Yerlatuvchi qurilmalarni qayta tiklash Elektr tortish temir yo'l zanjirini ta'mirlash
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda asboblarni, himoya va o'rnatish vositalarining yaroqliligini aniqlash Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda asboblarni va o'rnatish vositalaridan foydalanish Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda xizmat ko'rsatiladigan uskunalardagi nuqsonlarni aniqlash Kontakt tarmog'i elementlarini chizmalar va eskizlar yordamida yig'ish

	Kontakt tarmog'i tayanchlari yerlatgichlari, uchqun bo'shliqlari, torlar va torli qisqichlarni demontaj qilish va ta'mirlashni amalga oshirish
	Kontakt tarmog'i elementlari va elektr ta'minoti qurilmalarining holatini baholash
Zarur bilimlar	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishda me'yoriy-texnik va rahbarlik hujjatlari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Temir yo'llarni ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada texnik ishlatish qoidalari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Kuchlanish uzilgan va kuchlanish ostida bo'lgan qismlardan uzoqda bo'lgan kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalariga oddiy texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlashni bajarishning texnologik jarayoni haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan miqdordagi kontakt tarmog'ining maqsadi va joylashuvi, elektr uzatish liniyalari hajmi haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Xizmat ko'rsatiladigan maydon ichidagi kontakt tarmog'i va elektr uzatish liniyalarining elektr ta'minoti va bo'linish sxemalari
	Kontakt tarmog'ining simlariga va elektr uzatish liniyalariga ruxsat etilgan yuklar miqdori haqida ma'lumotga ega bo'lishi
	Simlarni ulash va mahkamlash usullari
	Kontakt tarmog'i uskunalari va elementlari, elektr uzatish liniyalarining nosozlik turlari haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Kontakt tarmog'i qurilmalarining shikastlanishi va nosozliklarini bartaraf etish yo'llari
	Kontakt tarmog'ida ishlashda chegaralash tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Temir yo'l aloqasining ishlash prinsipi
	Ish vaqti va dam olish vaqtining xususiyatlari, poezdlar harakati bilan bevosita bog'liq bo'lgan temir yo'l transporti xodimlarining ayrim toifalarining ish sharoitlari, rasmiy vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada ma'lumotga ega bo'lish
	Himoya va o'rnatish vositalaridan foydalanishning maqsadi va tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Elektr qurilmalarini ishlashga qabul qilish talablari va tartibi haqida ma'lumotga ega bo'lish
	Ishni bajarish uchun zarur bo'lgan darajada mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi talablari haqida ma'lumotga ega bo'lish
Boshqa tavsiflar	-

“C”- belgili umumlashtirilgan mehnat vazifa tavsifi:

Nomlanishi	Kontakt tarmog'iga, elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish va joriy ta'mirlash bo'yicha o'rtacha murakkablikdagi ishlarni bajarish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H01.015
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mos lavozimlar (ishchi kasblar) nomlanishi	Kontakt tarmog'i 4-razryadli elektromontyori
Talab etiladigan ta'lim va kasbiy tayyorgarlik darajasi	Umumiy o'rta ta'limning 11 yillik uzluksiz sikliga asoslangan professional ta'lim yoki akademik litsey
Kasbiy tajriba va ish stajiga qo'yiladigan talablar	Elektr xavfsizligi bo'yicha II guruh va kontakt tarmog'i qurilmalari va elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha kamida ikki oylik ish tajribasi
Layoqatiga qo'yilgan talablar (mehnat qilish huquqi, yoshi, sog'ligi va boshqa)	Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi. Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini
Mehnat sifati va shart-sharoitlariga doir talablar	Uskunalarining barqaror ishini ta'minlash uchun ish o'rinlari attestatsiyasi xulosasi bo'yicha shart-sharoitlar yaratish.
Vakolatlar ko'lami, mas'uliyat va mustaqilligi bo'yicha talablar	Elektrlashtirilgan uchastkaning joylashgan mintaqasining hisob-kitob iqlim sharoitida poezdlar belgilangan tezlik, vazn me'yorlari, harakat o'lchamlari bilan harakatlanayotganda uzluksiz energiya ta'minotini ta'minlash, kontakt simlari va tok qabul qilgichlarning kontakt qo'shimchalari va elektr uzatish liniyalarining ishonchli, xavfsiz ishlashini ta'minlash
Faoliyatni amalga oshirishga ruxsat berish uchun maxsus talablar	O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ish uchun murojaat qilganda) va davriy tibbiy ko'riklarni (tekshiruvlarni), shuningdek favqulodda tibbiy ko'riklarni (tekshiruvlarni) topshirish. Elektr xavfsizligi guruhining II guruhdan past bo'lmagan sertifikatining mavjudligi. Yuk ko'tarish mexanizmlaridan foydalanish bilan bog'liq ishlarni bajaradigan kontakt tarmog'ining elektromontyori balandlikda ishlarni bajarishga qarshi tibbiy ko'rsatmalar yo'qligi.
Kasbiy faoliyatni amalga oshirishda foydalaniladigan mehnat vositalari	Elektr jihozlari, kontakt tarmog'i hamda elektr uzatish liniyalarini ta'mirlash bo'yicha maxsus asbob-uskunalar, elektr ta'minotini o'zluksiz ta'minlash uchun maxsus jihozlar. Maxsus himoya vositalari.

Qo'shimcha tavsiflar:

Kasb standartini ishlab chiqishga asos bo'lgan hujjatning nomlanishi	Tegishli kodi yoki raqami	Kasb (lavozim) nomlanishi

XALIKK-2020	1321	Elektr jihozlarga xizmat ko'rsatuvchi usta
	1321	Elektr jihozlarini ta'mirlash va ularga xizmat ko'rsatish bo'yicha usta
	2151	Elektr ta'minoti qurilmalarini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish muxandisi
	3139	Kontakt tarmog'ining elektr jihozlarini ta'mirlash bo'yicha elektromonter
	7412	Kontakt tarmog'i elektromontyori
	7412	Elektr jihozlariga xizmat ko'rsatish bo'yicha elektromontyor
	7412	Elektrostansiyalar elektr jihozlariga xizmat ko'rsatuvchi elektromontyor
	7413	Yuqori kuchlanishli havo liniyalari va kontakt tarmog'ini montaj qilish bo'yicha elektromontyor-liniyachi

C/01.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Texnologik jarayonni ishga tushirish va ishga tushirishga tayyorgarlik ishlarini bajarish, temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibining konditsioner agregatlari, sovutgich mashinalari va dizel dvigatellarini ta'mirlash va o'rnatish bo'yicha elektr chilangar ishlarini bajarish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Uskunani ishga tayyorlash bo'yicha tayyorgarlik ishlarini bajarish uchun smena boshlig'idan topshiriqni olish Operatsion va zahira uskunalari, harakatlanuvchi tarkib, kommunikatsiyalar, ta'minot va tortuv ventilyatsiyasi, asboblarning ishlashi tayyorligini tekshirish Qo'riqchilar, himoya to'praqlama, mahalliy yoritish, ish joyidagi ko'rsatmalar va ish joyining tozaligini tekshirish Shaxsiy himoya vositalari va yong'inga qarshi vositalarning mavjudligi va yaroqliligini tekshirish Vagonlarni ta'mirlash va tekshirish vaqtida asboblarning holatini tekshirish, nazorat qilish moslamalarini o'qish Texnologik jihozlarni ishga tayyorlash tugallanganligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish Ish joyida texnologik hujjatlarni yuritish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Ishlaydigan asbob-uskunalar, avtoulavlarning butlovchi qismlari va qismlari, asbob-uskunalar, ventilyatsiyaning ishlashini tekshirish Ish joyidagi ko'rsatmalar talablariga muvofiq texnologik asbob-uskunalarni ta'mirlash va

	tekshirishga tayyorlash bo'yicha ishlarni bajarish
	Texnologik jihozlarni yoqish
	Ish joyidagi barcha kerakli ma'lumotlarni texnologik hujjatlarga kiritish
Zarur bilimlar	Ish joyidagi ko'rsatmalar talablari
	Texnologik jihozlarning qurilmasi, ishlash prinsipi va texnik tavsiflari
	Ishga tushirish uchun individual flotatsiya mashinalarini tayyorlash, o'rnatish tartibi
	Uskunani yoqish, o'chirish, o'chirish tartibi
	Texnologik jihozlarni ishga tushirish va to'xtatish qoidalari va ketma-ketligi, uskunani zaxiraga qo'yish, ta'mirlashdan qabul qilish tartibi
Boshqa tavsiflar	-

C/02.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:	
Nomlanishi	Elektr chilangar ishlarining texnologik jarayonini o'tkazish va texnologik jihozlarning ishlashini nazorat qilish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Elektr chilangar ishlarining texnologik jarayonini o'tkazish va berilgan sxema bo'yicha ishlarni nazorat qilish
	Belgilangan rejimni ta'minlash va texnologik jarayonni saqlash
	Avtomatik transmissiyalarda va harakatlanuvchi tarkibdagi pnevmatik tizimlarda siqilgan havo bosimini tartibga solish
	Yengil avtomobillarni ta'mirlash va ichki jihozlarini ta'mirlash vaqtida avtomatik qurilmalarning ishlashini nazorat qilish
	Harakatlanuvchi tarkibning agregatlari va qismlariga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash sifatini tizimli nazorat qilish
	Past malakali chilangarlarni muvofiqlashtirish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Texnologik uskunani ishga tushirish va to'xtatish, ish joyidagi ko'rsatmalarga muvofiq uskunani kutish holatiga qo'yish
	Yordamchi asbob-uskunalarni ishlatish va ularga xizmat ko'rsatish, ularning ishlashidagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish, tozalash va moylash
	Normativ hujjatlarni saqlash
	Texnik chizmalarni o'qish: qismlar va yig'ish birliklarining eskizlarini yasash
	Uskunalar va asboblarga texnik xizmat ko'rsatish
	Poezdlar harakati xavfsizligini ta'minlagan holda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi qismlarini, agregatlarini, tizimlarini ta'mirlash
	Harakatlanuvchi tarkibning agregatlari va

Zarur bilimlar	qismlarining konstruktiv xususiyatlarini aniqlash
	Harakatlanuvchi tarkibning agregatlari va qismlarining konstruktiv xususiyatlari
	Harakatlanuvchi tarkib uskunasi texnik holatini normativ hujjatlar talablariga muvofiqligi
	Harakat tarkibiga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash tizimi
	Harakat tarkibini ta'mirlash, texnik xizmat ko'rsatish va ulardan foydalanishda foydalaniladigan texnik va texnologik hujjatlar
	Loyihaviy, texnologik hujjatlarning standartlar talablariga muvofiq tuzilishi va bajarilishi
	Temir yo'l transporti va uni boshqarish tizimi haqida umumiy ma'lumot
	Harakatlanuvchi tarkibning qismlari va agregatlarini ta'mirlashning tipik texnologik jarayonlari
Boshqa tavsiflar	-
Diagnostika asboblari va o'lchash komplekslarining ishlash prinsipi va ishlash qoidalari	

C/03.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ishlarni bajaruvchi elektr chilangar texnologik jarayoni doirasida smenani qabul qilish va o'tkazish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Smenani qabul qilish (o'tkazish) uchun smena boshlig'idan ruxsat olish
	Ish joyida smenani o'tkazishni qabul qilish jurnalidagi imzoga qarshi smenani qabul qilishni (o'tkazishni) tasdiqlash
	Ishchilarning bir yoki bir nechta kasblari, xodimlarning lavozimlari bo'yicha ishlarni bajarish
	Kollektiv himoya vositalarining, birlamchi yong'inga qarshi vositalarning holatini tekshirish
	Elektr jihozlari, asbob-uskunalar va avtomatlashtirishning holatini tekshirish
	Muammolarni hal qiling, xavflarni baholang va nostandart vaziyatlarda qaror qabul qilish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Shaxsiy himoya vositalaridan, birlamchi yong'inga qarshi vositalardan foydalanish
	Kasbiy faoliyatni yaxshilash uchun axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish
	Xavfsizlik xodimlarining sog'lig'ini kuzatib borish
	Kasbiy faoliyatda texnologiyalarni o'zgartirishga tayyor bo'lish
	Elektr jihozlari, asbob-uskunalar va

	avtomatlashtirishning holatini kuzatib borish
	Ish joyini smenani topshirishga tayyorlash
Zarur bilimlar	Diagnostika asboblari va o'lchash tizimlaridan foydalangan holda harakatlanuvchi tarkibning birliklari, agregatlari va tizimlarining holatini aniqlang, natijalarni tahlil qilish
	Ichki mehnat qoidalari
	Texnologik jarayonni o'tkazish tartibi
	Harakatlanuvchi tarkibning qismlarini buzilmaydigan sinovlar yordamida tekshiring, natijalarni tahlil qilish
	Ishchilarning bir yoki bir nechta kasblari, xodimlarning lavozimlari bo'yicha ishlarni bajarish
	Texnologik sxemalar, jihozlar sxemasi
Boshqa tavsiflar	-

C/04.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Elektr ishlari uchun texnologik jarayonni favqulodda to'xtatish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Favqulodda vaziyat yuzaga kelganligi to'g'risida smena boshlig'iga habar bering, favqulodda vaziyatni bartaraf etish bo'yicha rahbarning ko'rsatmalariga rioya qilish
	Favqulodda vaziyatlarning shartlari va sabablarini aniqlash: texnologik rejimning buzilishi, elektr energiyasining uzilishi, uskunaning ishdan chiqishi va boshqalar
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik asbob-uskunalar va texnologik jarayonni o'chirish
	Favqulodda to'xtash vaqtida jarayon parametrlarini kuzatish
	Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash
	Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga solish
	Favqulodda vaziyatlarning oldini olish choralarini ko'rish
	Uskunaning ta'mirlashga tayyorligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Texnologik uskunalarni to'xtatish paytida ta'mirlashning texnologik jarayoni normalarini nazorat qilish va tartibga solish
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik uskunalarni ketma-ket o'chirishni amalga oshirish
	Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi
	Favqulodda to'xtashni talab qiladigan vaziyatning sababini aniqlash va favqulodda vaziyat rivojlanishining oldini olish uchun o'z vaqtida choralar ko'rish

	Uskunaning ishlamay qolishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish
	Poezdlar harakati xavfsizligini ta'minlagan holda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi qismlari, agregatlari, tizimlaridan foydalanish, ularga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash
	Ta'mirlash xodimlari tomonidan ta'mirlash ishlarini nazorat qilish
	Texnologik hujjatlarni saqlash
	Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga keltirish
	Xavfsiz ish usullarini qo'llash
	Birlamchi himoya vositalaridan, yong'inga qarshi vositalardan foydalanish
Zarur bilimlar	Harakat tarkibini ta'mirlash, texnik xizmat ko'rsatish va ulardan foydalanishda foydalaniladigan texnik va texnologik hujjatlar
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik jihozlarni ketma-ket o'chirish qoidalari
	Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi
	Ko'rsatmalarga muvofiq favqulodda vaziyatni bartaraf etish tartibi
	Uskunaning ishlashidagi nosozliklar sabablarini aniqlash va bartaraf etish tartibi
	Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash tartibi
	Qishda uskunani ishga tushirish, to'xtatish va ishlatish tartibi
	Yong'in o'chirish moslamalari va yong'in signalizatsiyasining joylashuvi
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	Signalizatsiya, blokirovkalash va favqulodda vaziyatlardan himoya qilish sxemalari
Boshqa tavsiflar	-

“D”- belgili umumlashtirilgan mehnat vazifa tavsifi:

Nomlanishi	Harakatlanuvchi tarkibni montaj va sinovdan o'tkazish bo'yicha elektr chilangar ishlarini tashkil etish va amalga oshirish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mos lavozimlar (ishchi kasblar) nomlanishi	5-toifali elektromontyor
Talab etiladigan ta'lim va kasbiy tayyorgarlik darajasi	11 yillik uzluksiz umumiy o'rta ta'lim tsikli negizida kasb-hunar texnikumi, kollej yoki akademik litsey
Kasbiy tajriba va ish stajiga qo'yiladigan talablar	Elektr xavfsizligi bo'yicha II guruh va kontakt tarmog'i qurilmalari va elektr uzatish liniyalariga texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha kamida ikki oylik ish tajribasi
Layoqatiga qo'yilgan talablar (mehnat	Ishga 18 yoshga to'lganlar qabul qilinadi.

qilish huquqi, yoshi, sog'ligi va boshqa)	Qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ishga kirishda) va davriy tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan), shuningdek, navbatdan tashqari tibbiy ko'rikdan (ko'rikdan) o'tish. Ishchi kasbi sertifikatini
Mehnat sifati va shart-sharoitlariga doir talablar	Uskunalarining barqaror ishini ta'minlash uchun ish o'rinlari attestatsiyasi xulosasi bo'yicha shart-sharoitlar yaratish.
Vakolatlar ko'lami, mas'uliyat va mustaqilligi bo'yicha talablar	Elektrlashtirilgan uchastkaning joylashgan mintaqasining hisob-kitob iqlim sharoitida poezdlar belgilangan tezlik, vazn me'yorlari, harakat o'lchamlari bilan harakatlanayotganda uzluksiz energiya ta'minotini ta'minlash, kontakt simlari va tok qabul qilgichlarning kontakt qo'shimchalari va elektr uzatish liniyalarining ishonchli, xavfsiz ishlashini ta'minlash
Faoliyatni amalga oshirishga ruxsat berish uchun maxsus talablar	O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda majburiy dastlabki (ish uchun murojaat qilganda) va davriy tibbiy ko'riklarni (tekshiruvlarni), shuningdek favqulodda tibbiy ko'riklarni (tekshiruvlarni) topshirish. Elektr xavfsizligi guruhining II guruhdan past bo'lmagan sertifikatining mavjudligi. Yuk ko'tarish mexanizmlaridan foydalanish bilan bog'liq ishlarni bajaradigan kontakt tarmog'ining elektromontyori balandlikda ishlarni bajarishga qarshi tibbiy ko'rsatmalar yo'qligi.
Kasbiy faoliyatni amalga oshirishda foydalaniladigan mehnat vositalari	Elektr jihozlari, kontakt tarmog'i hamda elektr uzatish liniyalarini ta'mirlash bo'yicha maxsus asbob-uskunalar, elektr ta'minotini o'zluksiz ta'minlash uchun maxsus jihozlar. Maxsus himoya vositalari.

Qo'shimcha tavsiflar:

Kasb standartini ishlab chiqishga asos bo'lgan hujjatning nomlanishi	Tegishli kodi yoki raqami	Kasb (lavozim) nomlanishi
XALIKK-2020	1321	Elektr jihozlarga xizmat ko'rsatuvchi usta
	1321	Elektr jihozlarini ta'mirlash va ularga xizmat ko'rsatish bo'yicha usta
	2151	Elektr ta'minoti qurilmalarini ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish muxandisi
	3139	Kontakt tarmog'ining elektr jihozlarini ta'mirlash bo'yicha elektromonter
	7412	Kontakt tarmog'i elektromontyori
	7412	Elektr jihozlariga xizmat ko'rsatish bo'yicha elektromontyor
	7412	Elektrostansiyalar elektr jihozlariga xizmat ko'rsatuvchi elektromontyor
	7413	Yuqori kuchlanishli havo liniyalari va kontakt tarmog'ini montaj qilish bo'yicha elektromontyor-liniyachi

D/01.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Elektr ishlarining texnologik jarayonini o'tkazish, texnologik jihozlarning ishlashini nazorat qilish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Uskunani tayyorlash bo'yicha topshiriqni smena boshlig'idan olish Operatsion va zahira uskunalari, aloqa vositalari, ta'minot va tortuv ventilyatsiyasi, asboblarning ishlashi va tayyorligini tekshirish To'siqlar, himoya tuproq, mahalliy yoritish, ish joyida ko'rsatmalar mavjudligi va ish joyining tozaligini tekshirish Shaxsiy himoya vositalari va yong'inga qarshi vositalarning mavjudligi va xizmat ko'rsatishga yaroqliligini tekshirish Asboblarning holatini tekshirish, harakatlanuvchi tarkibga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash qurilmalaridagi asboblarning ko'rsatkichlari Texnologik jarayonni o'tkazish uchun texnologik asbob-uskunalarining holati va tayyorligini tekshirish Texnologik asbob-uskunalarini texnologik jarayonga tayyorlash tugallanganligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish Ta'mirlashdan keyin uskunani ta'mirlash, tekshirish va o'rnatishning ketma-ket texnologik jarayoni Ish joyida texnologik hujjatlarni yuritish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Operatsion va zaxira uskunalari, aloqa, ta'minot va tortuv ventilyatsiyasi, asboblarning ishlashi va tayyorligini tekshirish Ish joyidagi ko'rsatmalar talablariga muvofiq texnologik asbob-uskunalarini ishga tushirishga tayyorlash bo'yicha ishlarni bajarish Texnologik jihozlarni yoqish Ish jarayoni bo'yicha barcha kerakli ma'lumotlarni texnologik hujjatlarga kiritish Shaxsiy himoya vositalaridan, himoya vositalaridan foydalanish
Zarur bilimlar	Ish joyidagi ko'rsatmalarga qo'yiladigan talablar Texnologik jihozlarning qurilmasi, ishlash prinsipi va texnik tavsiflari Ishlash va kutish uskunalari va asboblarni tekshirish qoidalari Texnologik jarayonga alohida qurilmalar va mashinalarni tayyorlash, o'rnatish tartibi Uskunani yoqish, o'chirish va o'chirish tartibi Ish joyi bo'yicha zarur ma'lumotlarni texnologik hujjatlarga kiritish qoidalari

	Korxonada ishlash bilan bog'liq boshqa ko'rsatmalar va normativ-texnik hujjatlarga qo'yiladigan talablar
Boshqa tavsiflar	-

D/02.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Chilangar ishlarining texnologik jarayonining bir qismi sifatida smenani qabul qilish va topshirish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Harakat tarkibining agregatlari va qismlarini ta'mirlash, o'rnatish va ta'mirlashdan keyin sinovdan o'tkazish jarayonini o'tkazish Elektron boshqaruv sxemasidan foydalangan holda avtomatik uskunalar yordamida ta'mirlash sifatini nazorat qilish va tartibga solish Ish joyi uchun ko'rsatmalarga muvofiq texnologik jihozlarni ishga tushirish va to'xtatish Ish ko'rsatmalariga muvofiq ta'mirlashning texnologik jarayonini boshqarish va uning parametrlarini tartibga solish Asboblar va tahlil natijalarining o'qishlari bo'yicha aralashmaning miqdori va sifatini tizimli nazorat qilish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Asboblar ko'rsatkichlari bo'yicha harakat tarkibini ta'mirlashga tayyorlash va tekshirish jarayonini kuzatish Elektr harakatlanuvchi tarkibga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash bo'yicha ko'rsatmalarga va texnologik jarayonga muvofiq texnologik jihozlarni ishga tushirish va to'xtatish Xizmat ko'rsatilayotgan hududda past malakali mexaniklarning ishini muvofiqlashtirish Butun uchastkaning uskunalari va kommunikatsiyalarini aniqlash va nosozliklarni bartaraf etish Xom ashyo va materiallarni iste'mol qilish stavkalarini optimallashtirish uchun jarayon parametrlariga tuzatishlar kiritish Shaxsiy himoya vositalarini qo'llash Texnologik uskunalarga xizmat ko'rsatishda xavfsiz amaliyot va ish usullarini qo'llash
Zarur bilimlar	Elektr harakat tarkibi agregatlari va qismlarining asosiy nosozliklarining parametrlari va uni tartibga solish Xizmat ko'rsatiladigan hududning texnologik sxemasi, qurilma, asosiy va yordamchi uskunalarning ishlash prinsipi, asboblar Ta'mirlashdan keyin sinov va sinovdan o'tkazish qoidalari Xom-ashyo, mahsulotlarning fizik-kimyoviy

	xossalari
	Xom-ashyo va tayyor mahsulotlarga qo'yiladigan talablar
	Texnologik rejim normalaridan chetga chiqish sabablarini oldini olish va bartaraf etish qoidalari
	Ishlab chiqarish ko'rsatmalari va ichki mehnat qoidalari
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	Texnologik uskunalarga xizmat ko'rsatishda xavfsiz texnika va ish usullari
Boshqa tavsiflar	-

D/03.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Harakatlanuvchi tarkibni o'rnatish va sinovdan o'tkazishda texnologik jihozlarning ishlashini nazorat qilish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Texnologik jihozlarni nazorat qilish uchun smena boshlig'idan buyruq olish
	Jarayon parametrlarini nazorat qilish
	Ta'mirlash guruhlaridan tomonidan bajarilgan ishlarni nazorat qilish
	Ta'mirdan qabul qilish va ta'mirlanayotgan texnologik jihozlarni sinovdan o'tkazish
	Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga solish
	Uskunaning ta'mirlashga tayyorligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Texnologik uskunalarni to'xtatib qolganda ish va o'rnatishning texnologik jarayoni normalarini nazorat qilish va tartibga solish
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik uskunalarni ketma-ket o'chirishni amalga oshirish
	Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi
	Uskunaning ishlamay qolishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish
	Navbatchi smenali xodimlar bilan ta'mirlash ishlari uchun jihozlarni tayyorlash
	Ta'mirlash xodimlaridan tomonidan ta'mirlash ishlarni nazorat qilish
	Xavfsiz ish usullarini qo'llash
	Birlamchi himoya vositalaridan, yong'inga qarshi vositalardan foydalanish
Zarur bilimlar	Texnologik asbob-uskunalarni to'xtatish paytida yuvishning texnologik jarayoni normalarini nazorat qilish va tartibga solish qoidalari
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik jihozlarni ketma-ket o'chirish qoidalari
	Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi
	Uskunaning ishlashidagi nosozliklar sabablarini

	aniqlash va bartaraf etish tartibi
	Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash tartibi
	Ta'mirlash xodimlari tomonidan ta'mirlash ishlarini nazorat qilish tartibi
	Texnologik hujjatlarni yuritish tartibi
	Texnologik jihozlarni ta'mirlashdan qabul qilish va uni sinovdan o'tkazish tartibi
	Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibda saqlash qoidalari
	Qishda uskunani ishga tushirish, to'xtatish va ishlatish tartibi
	Yong'in o'chirish moslamalari va yong'in signalizatsiyasining joylashuvi
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
Boshqa tavsiflar	-

D/04.4 - kodli mehnat funksiyalari tavsifi:

Nomlanishi	Texnologik jarayonni favqulodda to'xtatish
Kelib chiqishi (aslligi +/-)	+
Aslining deskriptor kodi	H 01.045
Boshqa kasb standartidan foydalangan bo'lsa, ro'yxatdan o'tkazilgan raqami	-
Mehnat harakatlari	Favqulodda vaziyat yuzaga kelganligi to'g'risida smena boshlig'iga xabar bering, favqulodda vaziyatni bartaraf etish bo'yicha rahbarning ko'rsatmalariga rioya qilish Favqulodda vaziyatlarning shartlari va sabablarini aniqlash: texnologik rejimning buzilishi, elektr energiyasining uzilishi, uskunaning ishdan chiqishi va boshqalar Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik asbob-uskunalar va texnologik jarayonni o'chirish Favqulodda to'xtash vaqtida jarayon parametrlarini kuzatish Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga solish Favqulodda vaziyatlarning oldini olish choralarini ko'rish Uskunaning ta'mirlashga tayyorligi to'g'risida smena boshlig'iga hisobot berish
Zarur mahorat va ko'nikmalar	Texnologik uskunalarni to'xtatish paytida ta'mirlashning texnologik jarayoni normalarini nazorat qilish va tartibga solish Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik uskunalarni ketma-ket o'chirishni amalga oshirish Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi Favqulodda to'xtashni talab qiladigan vaziyatning sababini aniqlash va favqulodda vaziyat rivojlanishining oldini olish uchun o'z vaqtida choralar ko'rish

	Uskunaning ishlamay qolishi sabablarini aniqlash va bartaraf etish
	Poezdlar harakati xavfsizligini ta'minlagan holda temir yo'llarning harakatlanuvchi tarkibi qismlari, agregatlari, tizimlaridan foydalanish, ularga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash
	Ta'mirlash xodimlari tomonidan ta'mirlash ishlarini nazorat qilish
	Texnologik hujjatlarni saqlash
	Ta'mirlash ishlari tugagandan so'ng ish joyini tartibga keltirish
	Xavfsiz ish usullarini qo'llash
	Birlamchi himoya vositalaridan, yong'inga qarshi vositalardan foydalanish
Zarur bilimlar	Harakat tarkibini ta'mirlash, texnik xizmat ko'rsatish va ulardan foydalanishda foydalaniladigan texnik va texnologik hujjatlar
	Ish ko'rsatmalariga muvofiq texnologik jihozlarni ketma-ket o'chirish qoidalari
	Uskunani kichik ta'mirlashni amalga oshirish tartibi
	Ko'rsatmalarga muvofiq favqulodda vaziyatni bartaraf etish tartibi
	Uskunaning ishlashidagi nosozliklar sabablarini aniqlash va bartaraf etish tartibi
	Navbatchi smenali xodimlar bilan jihozlarni ta'mirlash ishlariga tayyorlash tartibi
	Qishda uskunani ishga tushirish, to'xtatish va ishlatish tartibi
	Yong'in o'chirish moslamalari va yong'in signalizatsiyasining joylashuvi
	Shaxsiy himoya vositalaridan foydalanish qoidalari
	Signalizatsiya, blokirovkalash va favqulodda vaziyatlardan himoya qilish sxemalari
Boshqa tavsiflar	-

IV BO'LIM
KASBIY STANDARTINI ISHLAB CHIQQAN TASHKILOTLAR
TO'G'RISIDAGI MA'LUMOTLAR

(tarmoq kengash nomi, qarori sanasi va raqami)

Ishlab chiquvchi tashkilotlarning nomlari:

T/r	Nomlanishi
1	"O'zbekiston temir yo'llari" aksiyadorlik jamiyati
2	"Temiryo'linfratuzilma" aksiyadorlik jamiyati
3	Personalni tayyorlash muassasasi

Ishlab chiqishga mas'ul tashkilot

"Temiryo'linfratuzilma" aksiyadorlik jamiyati Personalni tayyorlash muassasasi

(tashkilot nomi)

(rahbarning lavozimi, imzosi va F.I.O.)